



Το **Σπίτι της Κύπρου**  
και η **Εταιρεία Μελέτης Έργου**  
**Ιωάννη Καποδίστρια**  
σας προσκαλούν  
την **Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου 2016**  
και ώρα **19:30**

στη διάλεξη με θέμα:  
**Η γεωπολιτική θεώρηση της Ελλάδος**  
**από την Οθωμανική Αυτοκρατορία τον 18°-19° αιώνα**

που πραγματοποιείται  
στο πλαίσιο του δευτέρου κύκλου διαλέξεων  
με τον γενικό τίτλο  
**Προς την Επανάσταση και τη συγκρότηση**  
**του Ελληνικού Κράτους**

Ομιλητής:  
**Ιωάννης Μάζης**  
Καθηγητής Οικονομικής Γεωγραφίας  
και Γεωπολιτικής Θεωρίας  
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Σχολιάζει:

**Κωνσταντίνος Γώγος**

Επίκουρος Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού  
Πανεπιστημίου Αθηνών

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΡΓΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ**  
**[www.ioanniskapodistrias.com](http://www.ioanniskapodistrias.com)**

Σκοπός της είναι η επιστημονική μελέτη ιστορικών θεμάτων  
(πολιτικών - στρατιωτικών - διπλωματικών - κοινωνικών -  
εκπαιδευτικών - οικονομικών κ.ο.κ.) της περιόδου από τον  
16° έως τον 19° αιώνα.

Συμμετέχει α) σε επιστημονικά συνέδρια/ημερίδες στην  
Ελλάδα και το εξωτερικό (Κύπρος, Ελβετία, Αυστρία, Ρωσία  
κ.ο.κ.), β) σε προγράμματα δημοσίων σχολείων με τη  
μορφή παρουσιάσεων-διαλέξεων. Συνεργάζεται με  
ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια και επιστημονικούς φορείς.  
Στηρίζει μεταπτυχιακούς φοιτητές και οργανώνει  
εκδηλώσεις συνδυάζοντας ιστορικά γεγονότα με τη  
μουσική.

Επιμέλεια εκδόσεως: Άντρη Χρυσάνθου

Ο ελλαδικός χώρος ενείχε σημαντική γεωστρατηγική σημασία για την εκτεταμένη και πολυεθνική Οθωμανική Αυτοκρατορία. Το γεωπολιτικό κέντρο ισχύος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ταυτιζόταν με την περιοχή της Μικράς Ασίας και των Στενών του Βοσπόρου. Ο έλεγχος του Αιγαίου Πελάγους από τους Οθωμανούς ήταν θεμελιώδης για την ασφάλεια της Κωνσταντινούπολεως, διοικητικού κέντρου και έδρας του χαλιφάτου. Ταυτοχρόνως ο έλεγχος του ελλαδικού χώρου διασφάλιζε την ακεραιότητα των ευρωπαϊκών κήσεων, όπου ασκούσαν πιέσεις από την Αυστρο-Ουγγρική Αυτοκρατορία με κατεύθυνση τον λιμένα της Θεσσαλονίκης και την Ρωσική Αυτοκρατορία στο όριο του Δούναβη με κατεύθυνση τα Στενά. Το Αιγαίο Πέλαγος είχε γεωστρατηγική σημασία για τον έλεγχο της Ανατολικής Μεσογείου και για το εμπόριο μεταξύ Ανατολής και Κεντρικής/Δυτικής Ευρώπης. Λόγω της πληθυσμιακής υπεροχής του ελληνικού στοιχείου στο νότιο τμήμα του ελλαδικού χώρου η περιοχή αυτή, σε συνδυασμό με τα πολυάριθμα νησιά του Αιγαίου, συνιστούσε ασταθή περιφέρεια, ευπρόσβλητη στην δυτική παρέμβαση. Ο νότιος ελλαδικός χώρος και το Αιγαίο αποτελούσαν το νοτιό όριο της οθωμανικής κυριαρχίας, καθώς η απόπειρα περαιτέρω εξάπλωσης στην κεντρική και δυτική Μεσόγειο είχε ανακοπεί από τον 16<sup>ο</sup> αιώνα (Μάλτα 1565, Ναύπακος 1571). Ο ελληνικός πληθυσμός αντιμετωπιζόταν ως δυνητική στρατηγική μειονότητα του ρωσικού παράγοντα, ο οποίος είχε εμφανιστεί στην Μαύρη Θάλασσα από τον 18<sup>ο</sup> αιώνα, κάνοντας έμμεση προβολή ισχύος στον χώρο του Αιγαίου (Ορλωφικά 1770) ή των δυτικών θαλασσιών δυνάμεων (Γαλλία Ναπολέοντα, Αγγλία μετά την Επανάσταση). Η Επανάσταση του 1821 δημιούργησε ένα προγεφύρωμα των δυτικών θαλασσιών δυνάμεων στον χώρο του Αιγαίου με δυνητική προβολή ισχύος έως τα Στενά του Βοσπόρου. Το ελληνικό κράτος αποτελούσε παρά την αδυναμία του τον 19<sup>ο</sup> αιώνα σημαντική απειλή για την Οθωμανική Αυτοκρατορία λόγω της ιστορικής διεκδίκησης της Κωνσταντινούπολεως και άλλων περιοχών υπό οθωμανική κυριαρχία και του νεωτερικού χαρακτήρα του.

Ο **Ιωάννης Μάζης** είναι Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ με γνωστικό αντικείμενο την Οικονομική Γεωγραφία και Γεωπολιτική Θεωρία. Σπούδασε στο Τμήμα Τοπογράφων και Αγρονόμων Μηχανικών του ΕΜΠ. Υποστήριξε τη διδακτορική του διατριβή στο Ινστιτούτο Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιξ-Μασσαλίας II, Αιξ αν Προβάνς της Νοτίου Γαλλίας. Ο Ιωάννης Μάζης είναι ένας εκ των ιδρυτών του Ιονίου Πανεπιστημίου (1984). Ιδρυτής και πρώτος Διευθυντής του Εργαστηρίου Γεωπολιτιστικών Αναλύσεων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο (2002-2010). Διδάσκει στη Διπλωματική Ακαδημία του Υπουργείου Εξωτερικών, σε όλες τις μεταπτυχιακού επιπέδου Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, στις Σχολές του ΝΑΤΟ καθώς και σε πολλά παν/μια του εξωτερικού (Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία). Συγγραφέας πλήθους βιβλίων, μονογραφιών και επιστημονικών άρθρων για τη Γεωπολιτική Θεωρία και Πράξη στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ασχολείται ιδιαίτερα με τη γεωπολιτική του Ισλαμιστικού Κινήματος. Έχει λάβει για την προσφορά του πολλές τιμητικές διακρίσεις και βραβεία με κορυφαία αυτήν του «Ιππότη του Τάγματος του Ακαδημαϊκού Φοίνικος» της Γαλλικής Δημοκρατίας.